

Crkvene funkcije prema kan. 397.

U Bog. Smotri 1931. br. 4. str. 425. naveo sam generalni dekret SRC. od 9. jula 1895. (DA 3865), u kojem se određuje, tko ima zamijenjivati prigodom svećanih funkcija u katedrali odsutnog, zapriječnog ili umrlog biskupa Ordinarija. Iz tog dekreta kao iz kan. 397. nekoji krivo misle, da prva čast u kaptolu ima pravo i dužnost vršiti sve pa i one manje svećane funkcije u katedrali. No to ne stoji, toga mu ne daje ni spomenuti generalni dekret, ni citirani kanon, kao ni najnovija decizija SCC. od 9. maja 1931., i prva čast kaptolska ne može si prisvajati tog prava.

Dekret SRC. određuje, da prva čast ima zamijeniti biskupa u svim funkcijama, koje na biskupa spadaju, a koje bi on vršio, kad bi prisutan bio. U III. točki upućuje dekret na Caerem. Epporum 1. II. c. XXXIV. 2., gdje se napominju blagdani, na koje će biskup pontificirati »nisi legitime fuerit impeditus«. Biskup može po volji (arbitrio suo) i u drugo vrijeme pontificirati, ali ne mora, nije propisano, pa ga i prva kapt. čast ima zamijenjivati samo u ove propisane dane.

Ni kan. 397. ne daje prvoj časti posebne vlasti. Ovdje se općenito govori: »Dignitatibus et canonicis secundum ordinem praecedentiae jus et officium est«. Prema tome dignitates et canonici dužni su u okviru liturgičkih propisa, da po redu prvenstva izvršuju funkcije in solemnioribus anni festivitibus t. j. prva čast i ako je ova zapriječena druge successive.

Decizija SCC. od 9. maja 1931. govori samo to, da gen. odnosno kapit. Vikaru kao takovomu ne pripada vi praecedentiae, koju ima po kan. 370. (439.), pravo, da vrši funkcije u kan. 397. pridržane kaptolu — dignitatibus et canonicis.

Jer su prvoj časti (i successive drugim) pridržane prema liturgičkim propisima samo biskupske funkcije in solemnioribus anni festivitibus, to ih na druge manje blagdane kao II. dan Božića, Uskrsa, Duhova i t. d. (Caerem. Ep. II. 24. 4.), u koje doduše biskup može celebrirati, ali nisu propisane, ne može prva čast sebi isključivo prisvajati, jer bi u tom slučaju druge u kaptolu časti bile većinom iluzorne, a kad ih je Crkva ustanovila, hoće da i ove sudjeluju u veličanju crkvenih svečanosti. U tom pogledu postoji i posebni dekret SRC. (Da. 2188). U jednom naime kaptolu nisu se mogli složiti, koje funkcije na koga spadaju, pa su se obratili na kongregaciju, koja je na pitanje odgovorila:

1. An celebratio Missae solemnis in diebus Nativitatis Dni, Paschatis Resurrectionis, Pentecostes et in die Festo Ssmi Corporis Christi, spectet privative ad Archipresbyterum? (= I. dignitas).

3. An celebratio Missarum in secundis feriis Paschatis Resurrectionis et Pentecostes, ac in die Festivitatis Divi Stephani Protomartyris nec non in die Dominica infra octavam Corporis Christi, spectet privative ad Primicerium (II. dignitas) vel ad Hebdomadarium?

Et SRC... censuit respondendum:

Ad 1. Affirmative.

Ad 3. Spectare ad Primicerium.

Et ita decrevit ac servari mandavit, die 23. Martii 1709. U kazalu DA. upućuje ovdje i na generalni dekret (3865).

Prema tomu prva kaptolska čast nema isključivog prava na funkcije u manje svečanije blagdane, već ovi spadaju prema liturgičkim propisima na drugu čast (i redom slijedeću, ako je ova zapriječena), a ne možda na hebdomadara kao takvog, pa ih ni prva čast ne smije sebi prisvajati, a nije ih ni dužna vršiti, kad to spada na drugu (i t. d.)

Dr J. F.

In memoriam.

Prof. A. Živković.

Tijekom prošle godine pošla su s ovoga svijeta u vječnost između ostalih katoličkih naučnih radnika i neki, kojima će imena ostati kroz dugo vrijeme ubilježena zlatnim slovima u povijesti moralnog bogoslovlja. To su Josef M a u s b a c h, Dominik P r ü m m e r, Jos. W a f f e l a e r t i Adolf T a n q u e r e y.

1. — Dr Josef Mausbach se rodio 7. februara 1861. u Wipperfürthu (nadbiskupija Köln). Poslije svršene gimnazije (1880.) studira filozofiju i teologiju u Münsteru. No radi pruskog kulturkampi-a stupa 1883. u sjemenište u Eichstättu, gdje je i završio bogoslovske nauke, te 1884. bio zaređen za svećenika. Doktorirao je 1888. na teološkom fakultetu akademije u Münsteru, kamo je nakon 4 godine pozvan za redovnog profesora za moral i apologetiku. Kao profesor djelovao je neprekidno kroz 25 godina. God. 1917. postaje članom katedralnog kaptola u Münsteru; 1919. članom njemačke narodne skupštine, u kojoj je također živo sudjelovao. Odlikovan je od Crkve 1912. čašću kućnog premeta sv. Oca, a 1928. je imenovan apostolskim protonotarem. Umro je 31. siječnja 1931. u Ahrweileru u dobi od 70 godina.

Prijatelj mu i kolega Dr Georg Schreiber ovako govori¹ o njemu:

»Sad on miruje. Neumorni, neutrudivi, spoznanja željni... Zaklopilo se ono svijetlo oko, što je odavalo dubinu i bogatstvo njegove duše, te udivljenja vrijednu harmoniju čitavog njegovog bića. Odavalo je nešto jasnoga kô sunce, neku osobitu sigurnost i stupanje ravnim putem; toliko je upio u se te odlike, da su mu one postale temeljnom značajkom.

¹ D. Dr. Georg Schreiber: Josef Mausbach (1861—1931), sein Wirken für Kirche und Staat (Schlichte Gedächtnisblätter) Münster 1931, Aschendorff.